

ใบความรู้ เรื่อง ลักษณะประชากร สังคม เชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา

1. ประชากร ประกอบด้วย

1.1 เชื้อชาติ จำแนกออกเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ได้ 2 กลุ่ม คือ

- **พวกผิวดำ** เป็นเผ่าพันธุ์พื้นเมืองดั้งเดิมของทวีปแอฟริกา เรียกว่า นิกรอยด์ และเป็นประชากรส่วนใหญ่ของทวีปนี้ มีลักษณะเด่นที่ผิวสีดำ ผมสีดำและหยิกหยอย นิโกรในแอฟริกามีอยู่หลายกลุ่มและแต่ละกลุ่มมีลักษณะแตกต่างกัน เช่น กลุ่มบันตู อาศัยอยู่แอฟริกาตะวันออก แอฟริกากลางและแอฟริกาใต้ เช่น เผ่าวาตูซี มีรูปร่างสูงใหญ่ กลุ่มปิกมี มีรูปร่างเตี้ยที่สุด อาศัยอยู่บริเวณป่าดิบชื้นแม่น้ำคองโกในแอฟริกากลาง กลุ่มบูชแมน มีรูปร่างเล็ก อาศัยอยู่ในเขตทะเลทรายคาลาฮารี ในแอฟริกาตอนใต้ กลุ่มซูดาน นิโกร อาศัยอยู่ในแอฟริกาตะวันตก

- **พวกผิวขาว** ที่เป็นเผ่าพันธุ์ดั้งเดิมของแอฟริกา ส่วนใหญ่อยู่ทางตอนเหนือของทวีป ได้แก่ พวกอาหรับและเบอร์เบอร์ ส่วนพวกผิวขาวกลุ่มใหม่ที่อพยพไปจากทวีปยุโรปนิยมตั้งถิ่นฐานในเขตอบอุ่นทางตอนใต้ของทวีป โดยเฉพาะในประเทศสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ มีประมาณ 7 ล้านคน นอกจากนี้ยังมีพวกผิวขาวจากปากีสถานและอินเดีย ซึ่งอพยพเข้าไปอาศัยอยู่ทางภาคตะวันออกของทวีป

1.2 ภาษา ในทวีปแอฟริกามีภาษาพูดอยู่ไม่น้อยกว่า 1,000 ภาษา ทั้งนี้เนื่องจากเป็นทวีปที่มีประชากรอยู่หลายเผ่าพันธุ์ แต่อาจแบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่ม

1) **กลุ่มภาษาเซมิติก** ได้แก่ ภาษาอาหรับ เป็นภาษาของคนส่วนใหญ่ในแอฟริกาเหนือ และบางส่วนในแอฟริกาตะวันออก ส่วนกลุ่มภาษาเซมิติกของชาวยุโรปเป็นภาษาของเจ้าอาณานิคมที่เข้ามาปกครอง เป็นภาษาที่ใช้กันแพร่หลายเมื่อไม่นานมานี้ ได้แก่ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาอังกฤษ และภาษาดัตช์

2) **กลุ่มภาษาซูดาน** เป็นภาษาของประชากรในประเทศต่างๆ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตทุ่งหญ้าสะวันนาทางตอนใต้ของทะเลทรายสะฮารา

3) **กลุ่มภาษาบันตู** เป็นภาษาของประชากรในประเทศต่างๆ ซึ่งตั้งอยู่ทางภาคกลางและภาคตะวันออกของทวีป รวมทั้งบางประเทศที่อยู่ทางตอนใต้ด้วย

4) **กลุ่มภาษาเฮซซา** เป็นกลุ่มภาษาทางการค้าของประชากรทางภาคตะวันตกของทวีป

1.3 ศาสนา ประชากรส่วนใหญ่ในทวีปแอฟริกายังมีความเชื่อและปฏิบัติตามความเชื่อนั้นสืบต่อกันตั้งแต่ครั้งบรรพบุรุษมาหลายชั่วอายุคน เช่น เรื่องจิตวิญญาณ อำนาจของดวงดาว ภูเขา ต้นไม้ สิ่งมหัศจรรย์ เป็นต้น ส่วนศาสนาที่นับถือกันมาก ได้แก่ ศาสนาคริสต์ มีผู้นับถือมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ศาสนาอิสลาม นอกจากนี้ยังมีชาวอินเดียที่อพยพเข้ามาใหม่นับถือศาสนาฮินดูและศาสนาซิกข์มีผู้นับถืออยู่บ้าง

1.4 การศึกษา แอฟริกาเป็นทวีปที่ยากจนและต้องพัฒนาทางด้านวิทยาการสมัยใหม่ แม้ความก้าวหน้าในโลกปัจจุบัน จะเป็นเครื่องกระตุ้นให้ประชากรและรัฐบาลของประเทศต่างๆ ต้องยกระดับและขยายการศึกษาให้ทั่วถึง แต่การขาดแคลนทรัพยากรมนุษย์และขัดสนทางด้านเศรษฐกิจในเกือบทุกประเทศ ย่อมเป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนาการศึกษา นั่นคือประเทศที่ยากจน อัตราส่วนการรู้หนังสือของประชากรจะต่ำ เช่น เอธิโอเปีย มาลี ไนเจอร์ ขณะที่ประเทศสาธารณรัฐแอฟริกาใต้และแทนซาเนีย มีสภาพเศรษฐกิจดีกว่าประเทศทั้งสามนี้มีอัตราส่วนของผู้รู้หนังสือสูงร้อยละ 60 และ 85 เป็นต้น